

de bouw van het concentratiekamp Vught.¹ Westerbork en Vught werden, zoals bleek, door het Militair Gezag en vervolgens door het departement van justitie als detentie-oorden van politieke delinquenten in gebruik genomen maar voor het overnemen van beide kampen vond het departement van financiën f 5,6 mln voldoende: meer waren zij, aldus het departement, niet waard. De beheerders/vereffenaars van de LVVS bleven met een vordering van ruim f 30 mln zitten die eenvoudig niet werd erkend.

Een groter bedrag was gemoeid met de *Reichsschatzanweisungen* (Duitse schatkistpromessen) die conform een richtlijn van *Generalkommissar Fischböck* gekocht waren en tot de boedels van de LVVS en de *VVRA* behoorden. Die stukken hadden al hun waarde verloren. De Nederlandse Bank was er mee volgepropt tot een totaal van *Rm* 5,9 miljard – die bank kreeg in de zomer van '46 bij de wet dat volledige bedrag (f 4,5 miljard in Nederlands geld) uit de staatskas vergoed, maar twee banken: de Nederlandse Bank en de Handelsmaatschappij H. Albert de Bary & Co weigerden evenzo te handelen met de Duitse schatkistpromessen die zich in de boedels van Lippmann-Rosenthal en de *VVRA* hadden bevonden en bij welker aankoop zij hadden bemiddeld. Lippmann-Rosenthal had in de loop van de bezetting voor ruim f 30 mln aan Nederlands geld aan de Nederlandse Bank overgemaakt waarvoor door bemiddeling van de bank *Reichsschatzanweisungen* waren verworven, en tegen betaling van ruim f 15 mln was de *VVRA*, eveneens via de Nederlandse Bank, in het bezit gekomen van *Reichsschatzanweisungen*; tenslotte had de *VVRA* bijna f 21 mln aan Nederlands geld overgemaakt aan de Bary & Co die er, opnieuw via de Nederlandse Bank, ook al *Reichsschatzanweisungen* voor had laten kopen. Aldus handelend hadden de Nederlandse Bank en de Bary & Co de belangen geschaad van de beroofde Joden. Immers: was die van hen afkomstige ca. f 66 mln in Nederland gebleven, dan had men dat bedrag na de bevrijding kunnen aantreffen bij de bank of de banken waar het was gedeponneerd – nu lag er f 66 mln aan waardeloze Duitse papieren. Op aandrang van de beheerders/vereffenaars van de LVVS en de *VVRA* nam het Beheersinstituut contact op met de Nederlandse Bank en met de Bary & Co – beide banken weigerden de schade te vergoeden. Kon dan geen beroep worden gedaan op de Afdeling Rechtspraak van de

¹ Ook het werk van het *Judenreferat IV B 4* en de bouw van het concentratiekamp Ommen waren uit Joods geld betaald; voor dat laatste had Schmidts *Generalkommissariat* f 150 000 ontvangen uit de f 11 mln die de liquidatie van Joodse verenigingen en stichtingen had opgeleverd – de rest was bij Lippmann-Rosenthal beland.